Sveriges Kommuner och Regioner

Ett sammanhållet, robust och konkurrenskraftigt Sverige

Framtidens politik för utveckling i landsbygder och regioner

Ellinor Ivarsson, SKR

Tidigare expert i Svesam-utredningen

Sveriges Kommuner och Regioner

Utredningens huvudsakliga uppdrag

1. Att göra en **samlad bedömning av den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken** samt förhållandet dem emellan
2. Att **analysera samhällsutmaningar** och föreslå inriktning för politiken
3. Att **föreslå ansvarsfördelning inom och mellan staten, regioner och kommuner**
4. Att föreslå hur **aktörernas samverkan** för ett effektivt genomförande **kan utvecklas**
5. Att föreslå **hur resurser ska fördelas** (översyn av fördelningsprinciper för anslaget 1:1 bl.a.)

Utredningen ska inte omfatta det kommunala planmonopolet eller den statliga infrastrukturpolitiken. Förslag får inte heller påverka mål inom andra politikområden.

Sveriges Kommuner och Regioner

Motiv till en ny politik

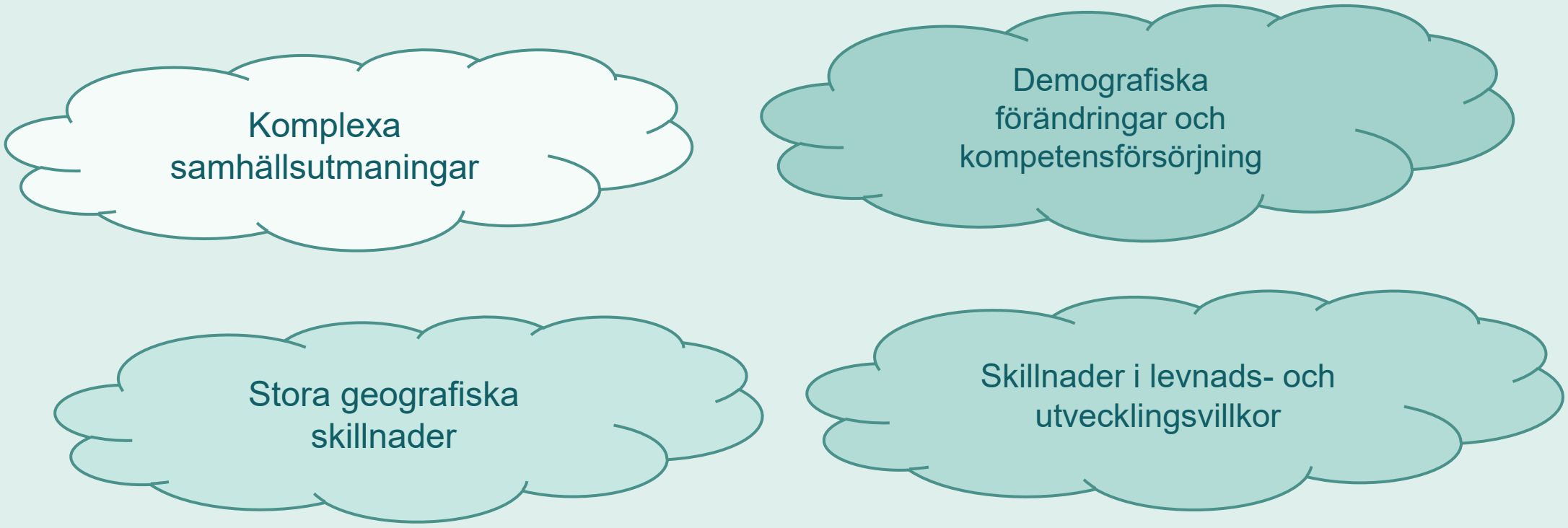

Sveriges Kommuner och Regioner

Slutsatser

- Den nuvarande politiken håller inte måttet
- För breda och ambitiösa mål
- Begränsade resurser
- Inte tillräcklig hänsyn till geografiska förutsättningar
- Fragmenterad statlig styrning
- Otydlig ansvarsfördelning
- Bristande samverkan mellan aktörer
- Svag uppföljning och analys

Ny politik för sammanhållning och konkurrenskraft – två blir ett

- Den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken slås samman till en sammanhållen utvecklingspolitik.
- Målet är ett sammanhållet, robust och konkurrenskraftigt Sverige.
- Politiken ska genomsyras av ett rumsligt helhetsperspektiv med tydligare fokus på inomregionala skillnader och olika geografiers skilda förutsättningar.

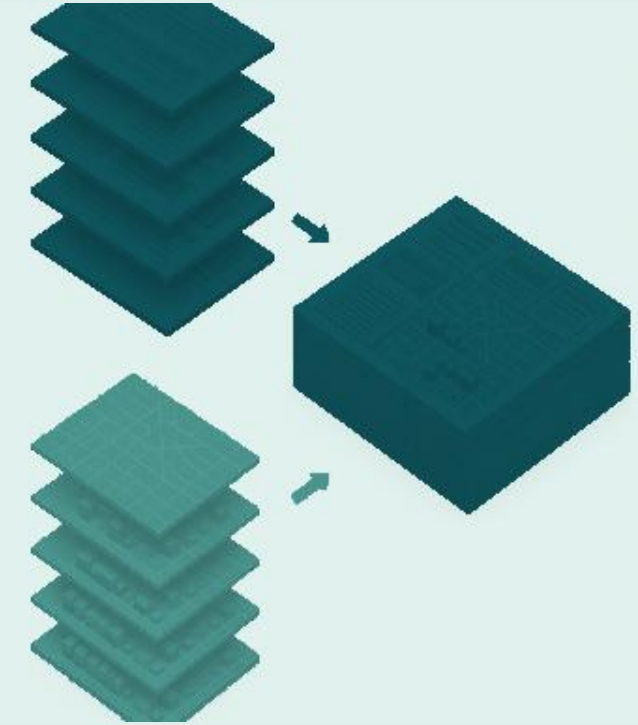

Statens roller och uppgifter

”Staten behöver ta ett mer aktivt och samordnat ansvar för hela landets utveckling”

1. **Staten behöver ta ett större ansvar för att landet ska hålla samman**

- Förtydligade uppgifter i instruktionen för de myndigheter vars verksamhet är av störst betydelse för politikområdet.

2. **Staten behöver vara mer närvarande**

- Statliga myndigheterna ska finnas tillgängliga för invånare och företag i hela landet.
- Tillväxtverket och Trafikverket ska ha den regionala indelning som följer av förordningen (2022:593) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning.

Statens roller och uppgifter

3. Staten behöver göra prioriteringar

- Kompetensförsörjning – Transportinfrastruktur - Digital infrastruktur
  Näringslivsfrämjande och stöd till kommersiell service

4. Staten behöver samordna sig bättre

- En samordnande funktion i Regeringskansliet
- Tillväxtverket får samordnande uppgifter (stabsfunktion)
- Länsstyrelsen ska främja andra statliga myndigheters medverkan

5. Staten behöver följa upp politikens effekter

- Tillväxtverket ska ansvara för övergripande uppföljning
- Länsstyrelsen ska bidra med tvärsektoriella analyser

Sveriges Kommuner och Regioner

Regionerna får en mer avgränsad roll

- Regionernas fråntas den samordnande rollen på regional nivå och benämningen ”regionalt utvecklingsansvarig” tas bort.
- En ny lag ska istället ange specificerade uppgifter inom;
  - Kompetensförsörjning
  - Transportinfrastruktur
  - Digital infrastruktur
  - Näringslivsfrämjande arbete och stöd till kommersiell service
- RUS ersätts av strategisk utvecklingsplan.
- Utvecklingsarbetet ska utgå från en analys av olika platsers förutsättningar. Hänsyn ska tas till inomregionala skillnader och funktionella samband.
- Regionerna ska fortsatt besluta om användningen av vissa statliga medel samt utföra uppgifter inom EU:s strukturfondsprogram.

Sveriges Kommuner och Regioner

Kommunerna av avgörande betydelse för landets utveckling

- Kommunerna bidrar i hög grad till utveckling och attraktivitet
- Välfärd och utbildning, planering av mark och vatten, näringslivsutveckling
- Inga nya formaliserade uppdrag läggs på kommunerna
- Utjämningen viktigast för utveckling i hela landet – fångar inte allt
- Ett särskilt statsbidrag till kommuner med liten befolkning eller långvarig befolkningsminskning.
- Staten och regionerna ska underlätta samverkan med kommunerna

Inga förslag avseende finansiering

- Dagens konstruktion bygger på gammal data och det finns behov av en bred statlig översyn
- Dagens fördelning ger mycket olika förutsättningar
- Alla regioner bör få tillräckliga resurser för grunduppdraget, oavsett egna skattemässiga förutsättningar

➢ Anslaget för regionala utvecklingsåtgärder bör utredas vidare

Sveriges Kommuner och Regioner

Tack!

Ellinor Ivarsson

ellinor.ivarsson@skr.se

